

A fehérvári gabonakörről - hat év után

Beszélgetés az alkotókkal

Dallos Róbert és **Takács Gábor** 1992 őszen országos hírnévre tett szert az általuk készített gabonakör révén. Az Természet Világa számára készült interjú némileg rövidített változatát adjuk most közre.

- Bár a történet közismert, de azóta eltelt hat esztendő, úgyhogy kérlek, meséljétek el a gabonakör készítésének előzményeit.

Takács Gábor: - Onnan indult a dolog, hogy 1992-ben a Reform újságban találtam egy cikket arról, hogy Angliában két ember csinált egy gabonakört és jókat nevettek, amikor a falubeliek az ufók visszatérésétől tartottak. Akkor szóltam Robinak, hogy ugyanezt mi is megcsinálhatnánk itt, a 70-es út mellett.

- Hogy készült maga a mű?

Dallos Róbert: - 1992 júniusának elején készítettük a gabonakört. Természetesen fényképeket is csináltunk előtte és utána, hogy igazolni tudjuk magunkat. Leszúrtunk egy karót és kihúztuk a rátekergetett madzagot olyan hosszúra, amiről már úgy gondoltuk, hogy látszania kell az útról. Így lett 36 m az átmérője. Aztán elkezdtük a taposást, még hozzá az óramutató járásával ellenkező irányba. Mint később kiderült, ennek nagy jelentőséget tulajdonítottak az ufológusok.

- Nem volt fárasztó munka?

TG: - De, nagyon fárasztó volt, mert egyrészt éjszaka dolgoztunk, másrészt lassan kellett menni, mivel elég precízen akartuk megcsinálni. Elkezdtük a taposást, haladtunk egyre beljebb csigavonalban és azt vettük észre, hogy nem fogy.

DR: - Arra is figyelniünk kellett, hogy ne törjön el a búza szára. Még zöld volt, ha érettel csináljuk, eltörik. Szerencsénk volt abban is, hogy június elején esős időszak volt.

- Nem untátok menet közben?

TG: - Nem. Először diákcsínynek indult, aztán egyre több dologról kezdett szólni a történet. Vártuk, hogy észrevegyék. Sokáig nem történt semmi, már kezdtünk aggódni, végre aztán az Aerocaritas egyik pilótája észrevette. Bekerült az újságokba, a TV Híradóba, mindenki ezzel foglalkozott. Mi figyelemmel kísértük a reakciókat és készültünk arra, hogy felfedjük magunkat.

DR: - Friderikusz Sándort kerestük meg, mert akkoriban nagyon népszerű volt a show-ja. Ő a műsor előtt pszichológusokkal tesztelt bennünket, hogy igazat mondunk-e. A felvétel előtt pedig hermetikusan elszigetelt bennünket még a stábtól is, nehogy idő előtt kiderüljön valami.

- Nagyon leégettétek a műsorban a Hargitaiékat. Azóta sok mindent hallottam és olvastam tőle az ügyről. Szerintem máig nem tudták megemészteni a dolgot. Az terjedt el - legalábbis Hargitay azt terjeszti -, hogy a műsor után a büfében bevallottátok neki, hogy nem ti csináltátok.

TG: - Ez egy nagy hazugság. A műsor után beszélgettünk velük, és elmagyaráztuk, hogyan csináltuk. Hargita belátta, hogy tényleg mi voltunk. A Kisfaludyval azonban még beszélgetni sem nagyon lehetett, nem hogy vitatkozni. Amikor kértük, hogy válaszoljon igennel vagy nemmel, valamire, akkor se azt mondta, hanem hogy majd ő elmondja.

- Hogy fogadtak benneteket a családban és az iskolában az adás után?

TG: - A rokonságban senki nem vitatkozott velünk. Mindenki jópofa dolognak tartotta. Így volt ez az iskolában az igazgatótól a portásig mindenkiel, csak egy tanár éreztette velünk, hogy nem ért egyet. Még a rendőrségen és a bíróságon is úgy kezelték az ügyet, mintha valami humoros dolog lett volna.

- *Ha jól emlékszem nagy összegű kártérítésre is bepereltek benneteket.*

DR: - Igen, az újságból tudtuk meg, hogy az Aranybulla Rt. 600 ezer Ft-os kártérítésre perel bennünket. Ekkor mondta nekünk egy újságíró, ha letagadjuk az egészszet, akkor nincs per, ugyanis a magyar jogrendszer a tévéfelvételt nem fogadja el bizonyítéknak. De közben támogatóink is akadtak. Sokan gratuláltak. Friderikusz Sándor - ahogy a műsorban ígérte is - segített, a Természet Világa az első pillanattól mellénk állt. Akkor döntöttünk úgy, hogy végigcsináljuk az egészszet. Friderikusz Sándor biztosított számunkra egy jó ügyvédet aki az egész vizsgálat alatt mellettünk állt. Végül 5000 Ft körüli összeget kellett volna megtérítenünk, vagyis az általunk letaposott gabona árát, amit viszont Friderikusz Sándor fizetett ki.

- *Annak idején több gabonakör is volt a környéken. A többit ki csinálta?*

TG: - Nem tudjuk, hogy a többit ki csinálta, mi csak azt tudjuk, hogy azt az egyet mi. Egyébként amikor felkapták az egész dolgot, sok ismerős megpróbálta és szerintem mások is megtették.

- *Gondoltatok volna, hogy mi sül ki ebből? Kikkel fogtok találkozni, milyen indulatokat, érzéseket vált ki és országos ügy lesz belőle?*

DR: - Hát nem gondoltuk volna. Nagyon jól esett az, hogy annyian mellénk álltak. Az, hogy díjat is kaptunk érte, hab volt a tortán. Teljesen váratlanul ért bennünket, hiszen nem sokkal azután, hogy lelepleztük magunkat még az lebegett előttünk, hogy 600 ezer Ft-ot kell fizetnünk.

- *Ma az ufósok azon lovagolnak, hogy nem csináltatok meg újra a gabonakört. Azon nem gondolkodtatok, hogy meg kellene ismételni? Ha nem is nagyközönség előtt, de mondjuk egy videó-kamera és néhány ember jelenlétében?*

DR: - Ennek megvan a technikája, bárki meg tudja csinálni. Amikor nagyon felkapott volt a dolog, többen megkérdezték, miért nem csináljuk meg nagyközönség előtt, de ez arra az időszakra esett, amikor a gabonát már majdnem aratták. Egy év múlva pedig elfelejtettek bennünket felkérni, mi meg saját magunknak nem bizonygatjuk, hiszen tudjuk, hogy igazunk van.

TG: - Egyébként nagyon megtisztelő volt számunkra, hogy 1993 februárjában a Kossuth Klubban átvehettük James Randi díját. Örültünk annak, hogy olyan embereket ismerhettünk meg, mint Szentágothai János, Bencze Gyula, Staar Gyula. Érdekes volt számomra, amikor az iskolában azt javasolták nekünk, hogy Szentágothai János Anatómia könyvét tanuljuk. Aztán kaptunk egy levelet az ő aláírásával!

- *Mi történt veletek azóta?*

TG: - Elvégeztük a középiskolát, én Keszthelyre járok az Agrártudományi Egyetemre, Robi vállalkozásba kezdett, akkumulátorokkal és kötőelemekkel foglalkozik.

DR: - Még két évvel az esemény után is voltak riportok, aminek mi nagyon örültünk. Nagyon meg voltunk elégedve magunkkal, hogy másoknak is tetszett, hiszen ez volt a cél. Aztán már nem foglalkoztunk vele, útjaink is elváltak, két éve tartjuk megint a kapcsolatot.

- *Ti kaptátok meg először a Randi-díjat a Természet Világa diákpályázatán. Az utóbbi két évben viszont nem volt olyan pályázat, amit jutalmazni lehetett volna. Szerintem ennek az egyik oka az lehet, hogy nagyon magasra tették a mércét. Szerintetek mi lehet a magyarázat?*

TG: - Igen, nagyon magasról indultunk, Fűrész Gábor "ufófelvétele" sem volt semmi és nagyon nehéz ezeket túlszárnyalni. Az ötletek maguktól jöttek, egy pillanat művei voltak, most talán meg kellene tervezni valamit.

- *Ezek szerint nem bántátok meg.*

DR: - Nem, semmiképpen nem. Akadt persze olyan is, ami bosszantott. Voltak olyan újságírók, akik nem értettek velünk egyet. Megírták a véleményüket, hogy mi nem mondunk igazat. és túlzás volt a tévében szerepelni.

TG: - Az benne az idegesítő, hogy megírja és kinyomtatják mondjuk 50 ezer példányban az ország másik részén,

mi pedig nem tudunk rá reagálni. Vagy, ha igen, akkor nem az ő lapjában, és nem azonnal. Mi hiába vagyunk meggyőződve igazunkról, az ország másik felén az terjed el rólunk, hogy hazudósak vagyunk.

- *Mit csináltak a díjjal?*

TG: - 150 \$-t kapott a Robi, 150-et én. Nyaralni mentünk belőle. Jól jött az anyagi elismerés, de számunkra az eszmei oldal volt az értékeesebb.

[Trupka Zoltán](#)